

GLOSA

Sindikata kulture in narave Slovenije

Dalmatinova ulica 4, 1000 Ljubljana

glosa@sindikat-zsss.si

<http://www.sindikat-glosa.si/sl/>

V Ljubljani, 11. aprila 2023.

Odprto pismo ministrici za kulturo dr. Asti Vrečko

Neprijetno presenečeni (beri: **zgroženi**) smo v Sindikatu Glosa zaradi razrešitve Marka Jenšterleta, ki je vse do danes izjemno uspešno vodil Službo za slovenski jezik pri Ministrstvu RS za kulturo.

Ministrica dr. Asta Vrečko mu je – zaradi njegovega nastopa na 16. nujni seji Odbora za kulturo Državnega zbora Republike Slovenije 27. februarja 2023 – minuli petek preklicala pooblastilo za vodenje te službe.

Kaj je izrekel pretresljivega gospod Jenšterle na nujni seji, posvečeni (ne)uporabi slovenskega jezika na spletnih digitalnih platformah in operacijskih sistemih, ki so v uporabi v naši državi?

Povedal je, da je Komisija za slovenski jezik pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti prva opozorila na problem, s katerim se ukvarja vesoljna Slovenija, da dve inšpektorici ne zmoreta razumeti enostavnega določila drugega odstavka 20. člena Zakona o javni rabi slovenščine, da je tudi stališče službe ministrstva takšno, da je zakon treba spoštovati in da zakon velja za vse elektronske komunikacijske in kontrolne naprave, kjer mora biti omogočena izbira slovenščine in upoštevan slovenski črkopis.

To stališče je zapisano tudi v Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2022 - 2029.

(Op. p.: resolucija govori o tem, da je treba sistematično skrbeti za prisotnost slovenščine v digitalnem okolju, tj. da se bo slovenščina enakovredno s tujimi jeziki uveljavila v različnih aplikacijah /vmesnikih v elektronskih napravah, npr. avtomobilih, telefonih/, kot to določa

drugi odstavek 20. člena Zakona o javni rabi slovenščine; enako velja za pretočne internetne storitve /prevode tujih filmov, oddaj/.)

To stališče je tudi uradno objavljeno na spletni strani ministrstva za kulturo.

To stališče so podprle pravne službe Avto-moto zveze Slovenije, Zveze potrošnikov Slovenije, Ministrstva RS za kulturo in Sindikata Glosa.

Kljub temu se stvari ne premaknejo. Vprašati se moramo, ali smo sploh vredni države, ker če pademo na tej točki, potem je brez pomena, da govorimo o nacionalni zavesti, odnosu do države in podobnem. Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko je bila pred časom v državnem zboru sprejeta s 100 % glasov, kar pomeni, da je to izrazito nepolitična téma in bi težko našli koga v državnem zboru, ki bi bil proti uporabi slovenskega jezika v Sloveniji. Kot je povedala že evroposlanka Irena Joveva, gre enostavno za to, da je treba multinacionalke, ki se obnašajo tako nesramno do nas, prisiliti, da se bodo začele obnašati, kot je treba.

To je, med drugim, povedal gospod Jenšterle. Poklon, ker je povedal resnico in samo resnico!

Vsi smo se dolžni boriti za dosledno izvajanje Zakona o javni rabi slovenščine pri uporabi slovenskega jezika (ki je uradni jezik EU!) na digitalnih platformah in v elektronskih komunikacijskih ter kontrolnih napravah. Zahtevamo možnost izbire slovenščine in upoštevanje slovenskega črkopisa, kot to jasno in brezpogojno zapoveduje in sankcionira navedeni zakon. Sramotno in poniževalno je, da se določen tehnološki multinacionalni velikan, ki kuje strašanske dobičke, požvižga na pravni red Republike Slovenije in ne dovoljuje menijskega izbora slovenščine v pametnih telefonih in drugih izdelkih, prodajanih na slovenskem trgu, omogoča pa izbiro slovaščine, hrvaščine in nebroj drugih jezikov. Sramotno in poniževalno je, da na slovenskem trgu sploh še lahko posluje kakšna tvrdka, ki prodaja nove avtomobile, računalnike, tablice, telefone, ne da bi dopuščala izbiro slovenščine. Sramotno in poniževalno je, da se najde ugledni hotelir, ki deluje na slovenskem trgu, a brezsravno ne dopušča možnosti predstavitve, poizvedb, rezervacij itd. v slovenščini. Vse to v popolnem nasprotju s predpisi!

Ministrica dr. Asta Vrečko, kaj se vendar greste?! Javnost ima pravico izvedeti, kako nekulturno se obnašate na ministrstvu za KULTURO, pravico ima izvedeti, da ste gospodu Jenšterletu 23. februarja 2023 prepovedali udeležbo na omenjeni 16. nujni seji, čeprav ga je nanjo posebej povabila predsednica odbora za kulturo ga. Tamara Vonta. Še dobro, da vas ni poslušal, kakor vas ne posluša sedaj, ko ste se zviška, vihteč oblastniško žezlo maščevalnosti, spravili nadenj ...

Ministrica dr. Asta Vrečko, sta izvršilna veja oblastí in vi osebno nad zakonodajalcem? Kdo vam je podelil upravičenje za tak grob poseg? Mi, volivci, ne. Niti vam ga ne podeljujejo ustava, zakon, zdrava pamet.

Ministrica dr. Asta Vrečko, čemu ne bi opravljali nalog, zaradi katerih ste postavljeni? Na področju kulture je obilo težav in stisk. Prilastili ste si vlogo, ki vam ne pritiče ne po naravnem ne po pisanem pravu.

Dobro je sklenil razumnik: *»Che Guevara je umrl zaradi svojih spopadov z multinacionalkami in imperializmom, danes pa levica v Sloveniji dopušča, da nam multinacionalke vodijo kulturno politiko.«*

Da ne bo sramota za vse nas še hujša – še danes sanirajte zdrs, ki ste ga zagrešili cepetavo in z obarvanim naklepom.

Namesto da domovini, ki jo zastopate, škodite, rajši širite njeno poznavanje in ugled. Pričnite se zavedati, da ste v službi slovenskega naroda in da ni slovenski narod tisti, ki je dolžan kimati vam in vašim nesmisлом.

Če je zadaj kakšen drug vzgib, pa vljudno prosimo za razsvetlitev.

Predsednik
Mitja Šuštar